

Discussiëren Kun Je Leren - Les verjaardag van Amsterdam

JE MOET TROTS ZIJN

OP WAAR JE VANDAAN KOMT

Doelstelling

Referentieniveau Mondelinge taalvaardigheid:

Gesprekken algemeen: De leerling kan gesprekken voeren om informatie en meningen uit te wisselen, uitleg te geven en te volgen over het thema.

De leerling kan woorden ondersteunen met non-verbaal gedrag.

Luisteren algemeen: De leerling kan kritisch luisteren naar meningen en opvattingen en een reactie geven.

Sociaal-emotioneel en burgerschap:

De leerling denkt na over wat burgerschapsvaardigheden zijn en denkt na over wat Amsterdam voor hem betekent en andersom.

De leerling vormt een mening over de stelling en vormt een (verjaardags)wens voor de stad.

Doelgroep

Bovenbouw groep 6, 7, 8 en eerste en tweede klas VO (alle niveaus).

Organisatie

De les duurt ongeveer 90 minuten. Bied de woordenschatles van max. 10 minuten (indien nodig) bij voorkeur op een eerder moment aan.

Nodig

- Powerpoint met o.a. de link naar YouTube filmpjes
- De poster van de verkiezing en de brief van de burgemeester (beiden per post door de school ontvangen)
- Voor elke leerling het werkblad "Mijn (verjaardags)wens voor Amsterdam" (bijlage workshop)
- Voor elke leerling: het kopieerblad "ABC" (bijlage)
- Eventueel A3 vellen om mooie verjaardagswensen te maken voor de stad Amsterdam.

Werkvormen

- Discussie in kleine groep, met voorzitter en notulist. Het doel van de discussie is 'consensus'.
- Lagerhuisdiscussie met 'adviespanel'. De discussie is adviserend van aard.

Woordenschat¹

De discussie = Een gesprek tussen mensen waarin ze het hebben over iets waarover ze verschillend denken.

Overtuigen = De ander overhalen, zodat hij vindt wat jij vindt.

De mening = Wat je van iets vindt of hoe je over iets denkt.

Het argument = Waarom je iets vindt. "Omdat..."

Het feit = Een te controleren waarheid, daarover kun je niet discussiëren.

Script:

"Kennen jullie de verkiezing van het Amsterdammertje van het jaar? Die verkiezing wordt dit jaar voor de derde keer georganiseerd samen met de volwassen verkiezing van Het Parool. Dat is een feit. Het is een te controleren waarheid. Er valt niet over te discussiëren. De winnaar was Alexey (nog een feit), maar daar was niet iedereen het mee eens. Dit kan leiden tot een discussie. Een discussie is een gesprek dat twee mensen hebben over iets waar ze verschillend over denken. In een discussie proberen mensen elkaar van hun eigen mening te overtuigen. 'Overtuigen' betekent dat je de ander probeert over te halen, zodat hij of zij ook vindt wat jij vindt. Misschien vind jij Alexey niet de juiste winnaar. Dat is jouw mening. Een mening is wat je van iets vindt. Goed of fout, mooi of lelijk. Als je een reden geeft voor je mening, dan heet dat een argument. We gaan oefenen met beargumenteren; redenen geven waarom je iets vindt. Dit is een les Discussiëren Kun Je Leren."

- Oefen de nieuwe woorden door ze in interactie zoveel mogelijk te herhalen. Bekijk het filmpje "Dit is DKJL" op YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=ouxvVEPGYLc> Bespreek het nut van leren discussiëren. Hierna kunt u van start met de les.

---

¹ begrippen die leerlingen écht moeten kennen voordat u aan de les begint.

Lesbeschrijving Discussiëren kun je leren.

Opzetfase (10 min.)

Kennen de leerlingen de basisbegrippen nog niet? Bied dan het script aan. Doe dat bij voorkeur voorafgaand aan deze les.

“Kennen jullie de verkiezing van het Amsterdammertje van het jaar? Vorig jaar waren tien kinderen genomineerd voor de titel. Deze kinderen betekenden veel voor een ander en verdienden daarom volgens de jury een nominatie. Ook de burgemeester van Amsterdam vindt de verkiezing een goed idee. Wij hebben een brief van de burgemeester ontvangen. Lees je mee?” (U kunt de brief voorlezen die u per post heeft ontvangen. De tekst staat ook in de Powerpoint.)

U leest de brief voor en licht waar nodig toe:

Vastberaden = zonder aarzelen, vastbesloten, je weet het zeker Barmhartig = met begrip voor een ander; medelijden en liefde (denk aan: met een 'warm hart') Heldhaftig = dapper als een held, bijvoorbeeld als je voor een ander durft op te komen.

Na het voorlezen van de brief vraagt u aan de kinderen:

Q: “Wat wil de burgemeester?” A: “Dat de stad mooier wordt. En hij wil aandacht voor de verkiezing”

Q: “Wat is de belangrijkste vraag van de burgemeester?” A: “Nomineer iemand voor de verkiezing.”

“We gaan kijken naar de finalisten van vorig jaar. De vraag is: Wie had volgens jou moeten winnen? En waarom?”

Bekijk: <https://www.youtube.com/watch?v=oegZksAnnGO> (de link staat in de Powerpoint)

De leerlingen mogen na het filmpje één minuut in tweetallen overleggen wie volgens hen de winnaar had moeten zijn. U vraagt daarna of de leerlingen het met elkaar eens waren. “Wie is jullie winnaar en waarom?”

Ga op zoek naar de gemeenschappelijke bevindingen van de leerlingen. U noteert de criteria voor het verkiezen van de winnaar. Dit zijn de juryadviezen voor de verkiezing AVHJ-jr 2014.²

Beeldvormingsfase (25 tot 35 min.)

U speelt het spel: “Sta op als”. De leerlingen moeten gaan staan als de stelling op hen van toepassing is.

- Ik woon in Amsterdam.
- Ik ben tussen de 8 en 15 jaar oud. *U trekt een conclusie: “Je woont in Amsterdam en bent van deze leeftijd. Dan ben je mogelijk kandidaat voor de titel Amsterdammertje van het Jaar.”*
- Ik heb iets voor een ander gedaan, zonder dat ik daar zelf beter van werd. *U vraagt om een toelichting.*

U trekt een conclusie en vraagt: “Verdient 1 van de leerlingen in de klas een nominatie? Of meerdere leerlingen? Kennen jullie iemand die een nominatie verdient? Zo ja, zullen we nomineren?”

Beschikt u over een digibord? Nominer dan bij voorkeur direct met de hele klas een kandidaat. www.wikistad.nl/avhj

Na het nomineren gaat u verder met het spel. “Sta op als.” Stimuleer discussie en interactie tussen de leerlingen. Na elke stelling mogen 2 á 3 leerlingen telkens kort reageren. Vraag dóór.

- Ik ben in Amsterdam geboren.
- Ik heb 2 paspoorten.
- Mijn ouders hebben een niet-Nederlands paspoort.
- Ik voel mij een “Amsterdammer”. (“Hoe herken je een Amsterdammer?” Wat betekent dat eigenlijk: ‘Amsterdammer zijn’?)

² Stuurt u de juryadviezen naar de Stichting Discussiëren Kun Je Leren? info@discussierenkunjeleren.nl o.v.v. tips jury AVHJ. Zo komen de adviezen daadwerkelijk bij de jury terecht.

U deelt het werkblad uit. De leerlingen krijgen de opdracht om korte vragen te beantwoorden en zinnen af te maken.

Geef de leerlingen voldoende denktijd. Bespreek het nut van de opdracht en vraag hoeveel tijd de leerlingen hiervoor nodig hebben.

! Bewaak de tijd. Werk niet langer dan 10 minuten aan het werkblad. De tekening met de verjaardagswens kunnen de leerlingen na de les afmaken. Het nomineren van een kandidaat kan ook op een ander moment.

Inventariseer de mooiste antwoorden en vraag: "Is 'Amsterdammer zijn' iets om trots op te zijn?" Stimuleer interactie en discussie tussen de leerlingen.

Meningsvormende fase (10 min.)

De stelling die centraal staat is: **Je moet trots zijn op waar je vandaan komt.**

U zet de stelling op het bord. Bespreek de stelling en vraag wat 'trots zijn' betekent. Hoe voel je je dan? Hoe gedraag je je dan?

Ieder kind heeft een ABC-schema met "Ik vind...omdat...bijvoorbeeld" voor zich. U licht dit schema toe en geeft een denkdemonstratie van hoe u de eerste rij zou invullen. "Ik denk aan de stelling en ik denk: ja ik ben het met de stellingen eens, omdat..." (Vul zelf in.) De tweede rij vult u samen met de leerlingen in. Geef de leerlingen voldoende denktijd. Hierna mogen de leerlingen het schema in tweetallen invullen. Dit mag niet langer duren dan zes tot acht minuten.

Als de tweetallen aan de slag zijn, helpt u de leerlingen die dat nodig hebben. Indien veel leerlingen problemen hebben met hun argumentatie legt u de les stil. Vraag aan een aantal leerlingen die de opdracht goed hebben begrepen om een denkdemonstratie te geven. Het schema hoeft niet af. 1 argument met een voorbeeld is vaak al voldoende voor een eerste les.

Verdiepingsfase (20 min.)

U zorgt ervoor dat alle leerlingen een argument op papier hebben. Daarna kunt u van start gaan met de Lagerhuisdiscussie. U legt uit dat het doel van de discussie is om met een advies te komen voor elkaar.

U bent de gespreksleider van de 'Lagerhuisdiscussie'. U last hiervoor 12 minuten in. U bewaakt de tijd met behulp van bijvoorbeeld: www.online-stopwatch.com en zorgt ervoor dat iedereen het woord krijgt. Indien nodig last u een time-out in voor coaching met behulp van 'tips en tops'. Stimuleer de leerlingen (non-verbaal) om te gaan staan. Valt de discussie stil, breng deze dan op gang door het stellen van de subvragen:

- Voel je je of Amsterdammer? Of kijk je vooral naar wat in je paspoort(en) staat? Waarom?
- Ben je er trots op om Amsterdammer te zijn? Waarom wel / niet?
- Hoe gedraag je je als je ergens trots op bent? Wat draag je dan uit? Hoe ga je dan met elkaar om?
- Wat voel je als je het volkslied hoort? Of als Nederland of... een belangrijke WK wedstrijd wint?
- Hoe kunnen we ervoor zorgen dat je (weer) trots bent? Wie moet/kan daarvoor zorgen? Wie is verantwoordelijk?
- Wat is jouw advies en voor wie?

Na de discussie vat u de discussie samen en herhaalt u enkele adviezen die u heeft gehoord.

Evaluatiefase (5 min.)

U blik terug op de les. Vraag of leerlingen door de discussie van mening zijn veranderd. Vraag welke argumenten,

ideeën of opmerkingen de leerlingen zijn bijgebleven en waarom. Toon de laatste sheet van de Powerpoint. Hang de poster van de verkiezing 2014 op en druk de leerlingen op het hart om te nomineren als dat nog niet is gebeurd.

! Nomineert u ook zelf een serieuze kandidaat?

Heeft u scherpzinnige, bijzondere, lieve, vastberaden, barmhartige, ontroerende verjaardagswensen voor de stad ontdekt? Stuur deze vóór 24 oktober 2014 op naar Amsterdam Museum. De mooiste wensen verdienen een plaats in de tentoonstelling van het museum. Stuur de verjaardagskaart (max. A3 formaat) vóór 24 oktober aanstaande naar:

Amsterdam Museum
o.v.v. Verjaardag van Amsterdam
Postbus 3302
1001 AC Amsterdam.

Kopie brief burgemeester Van der Laan

Beste Amsterdammer,

Amsterdam is een prachtige stad vol kleine en grote mensen. Samen maken we die stad vriendelijker, leuker en makkelijker om in te leven. De gemeente Amsterdam wil graag dat iedereen hier een steentje aan bijdraagt. Als burgemeester van Amsterdam ben ik er trots op dat in deze stad jongeren initiatieven nemen en daarmee een voorbeeld zijn voor anderen. Deze jongeren wil ik graag in het zonnetje zetten.

Op 11 januari 2015 vindt voor de derde keer de "Amsterdammertje van het Jaar"-verkiezing plaats. Graag nodig ik je, samen met de Stichting Discussiëren Kun Je Leren, Wikistad, Het Parool en AT5 uit om jezelf of iemand uit jouw omgeving voor te dragen voor deze verkiezing.

Een Amsterdammertje van het jaar kan iemand zijn die het verschil maakt voor de stad of voor zijn of haar omgeving, iemand die oog heeft voor anderen. Misschien is het iemand waar je trots op bent. Of iemand waardoor jij het nog fijner vindt om een Amsterdammer te zijn.

Een Amsterdammertje van het jaar stapt in een rijke traditie van Amsterdammers die zich inzetten voor anderen en voor hun omgeving. Niet voor niets is het credo van Amsterdam: "barmhartig, vastberaden en heldhaftig". Samen maken we de stad tot een nog betere plaats om te leren en te leven.

Ik vind het belangrijk dat jij ook betrokken bent bij je omgeving en bij de stad. Laat zien wie jou inspireert en/of een voorbeeld is voor anderen. Nomineer voor de verkiezing! Wie weet ontmoet ik jou of jouw rolmodel dan op 11 januari in de Stadsschouwburg als Amsterdammertje van het Jaar 2014.

Hoogachtend,

E. E. van der Laan
Burgemeester van Amsterdam